

Nr 998

av herr Annerås m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1972:147 med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen m. m.

Bakgrund

Propositionen 1972:147 föreslår förlängning av den särskilda rätten till avskrivning vid förvärv av fartyg eller kontrakt för byggande av sådant med ytterligare sex år, eller t. o. m. taxeringsåret 1980. Propositionen syftar också till att förhindra att kommunalskattelagen (1928:370) i dessa sammanhang missbrukas för skatteflykt.

För att uppnå detta senare syfte föreslås vissa kontroller bl. a. av att åtnjuten kontraktsavskrivning skall återföras till beskattning innan partredare flyttar utomlands. Vidare skall vid avyttring av kontrakt eller fartyg till underpris det verkliga värdet redovisas såsom intäkt i rörelse. — De föreslagna kontrollerna är berättigade med hänsyn till att de fördelaktiga avskrivningsreglerna i vissa fall missbrukats med skatteflykt som huvudavsikt.

Lagstiftningen om särskilda avskrivningsregler inom sjöfarten är motiverad främst av utvecklingen mot allt större och allt mer kapitalkrävande fartyg samt av det förhållandet att i många andra länder beviljas subventioner och lättnader i kreditsammanhang åt rederinäringen. — Det kan förtjäna nämnas att den översta femtedelen av ett fartygsvärde inte kan belånas och att redan vid fartygsbyggen i 30 000-tonsklassen rör denna del sig om ett 10-tal miljoner.

Propositionen föreslår vissa begränsningar i nuvarande avskrivningsrätt dels rörande vilka andra slag av inkomster mot vilka avskrivning får ske, dels beträffande avskrivningens relativa storlek i vissa fall. Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer föreslås få rätt bevilja dispens från dessa begränsningar. Propositionen berör inte närmare frågan om regler efter vilka dispens skall beviljas.

Allmänna dispensregler

Vid bedömningen av om dispens skall beviljas måste den avgörande frågan vara huruvida det tilltänkta partrederiet kan betecknas som seriöst, även om av formella skäl dispensen måste ges till de individuella partredarna i deras egenskap av skattskyldiga.

Det kan vara svårt att ange kriterier för ett "seriöst" partrederi men det synes vara väsentligt i sammanhanget att rederiets ledning bedöms vara seriös. Dispens bör därför kunna medges i de fall där partrederiet står under ledning, som har betryggande erfarenhet av och insikt i

drivande av sjöfart och som själv, direkt eller indirekt, har ett icke obetydligt ekonomiskt intresse i partrederiet. Huruvida kontrakt tecknats eller står i begrepp att tecknas med varv eller säljare av fartyg bör även kunna beaktas.

Det skulle från många synpunkter vara fördelaktigt om dispensen kunde gälla under hela den tid partrederiet består, dvs. så länge partrederiet innehar fartyget i fråga, men det finns också skäl som talar för en tidsbegränsning av dispensen, t. ex. till fem år från det kontrakt tecknats med varv eller säljare av fartyg. Dispensens konkreta innehåll skulle lämpligen vara att en partredare under fem års taxeringar får tillämpa hittills gällande lagstiftning. Första året för dispens bör vara året efter det då kontraktet slöts. Rimligt är att såsom dispensvillkor fixeras att partrederiets struktur liksom dess ledning i allt väsentligt förblir oförändrad.

Övergångsdispenser

För redan existerande partrederier kan en ändrad lagstiftning med ikraftträdande i och med 1973 års taxering skapa ekonomiska svårigheter. Partredare i "gamla" rederier måste få möjlighet att anpassa sig till den nya situationen. Risk finns annars att dessa inte kan fullgöra sina ekonomiska åtaganden varvid följden kan bli stora förluster för medredare och varv.

Den nu gällande lagstiftningen bör få tillämpas för de skattskyldiga delägarna i partrederier som bildats och tecknat kontrakt med varv eller säljare av fartyg före 1 januari 1972, för såvitt inte ifrågavarande partrederi uppenbarligen tillkommit uteslutande i skatteundandragande syfte och utan allvarlig avsikt att driva sjöfart. — Särskilda dispensregler av övergångskaraktär måste således skapas om den nya lagen skall få den retroaktiva giltighet som propositionen föreslår.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi
att riksdagen i samband med behandlingen av proposition
1972:147 uttalar att dispenser bör beviljas efter sådana regler
och med sådan snabbhet att seriösa partrederiers verksamhet
inte onödigtvis försvåras.

Stockholm den 26 januari 1973

ARVID ANNERÅS (fp)

RUNE TORWALD (c)

KURT HUGOSSON (s)

NILS HÖRBERG (fp)

PAUL BRUNDIN (m)

GEORG ÅBERG (fp)